

עפ"ג 66651/09/19 - מדינת ישראל נגד ראמי בן איברהים חבש, גסאן בן האשם קואסמה

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"ג 66651-09-19
עפ"ג 31280-10-19

לפני כב' השופט רפי כרמל, אב"ד
כב' השופט אריה רומנוב
כב' השופטת שירלי רנר

מדינת ישראל
ע"י ב"כ עוה"ד יאיר הלר

המערערת בעפ"ג 66651-09-19
המשיבה בעפ"ג 31280-10-19
נגד

1. ראמי בן איברהים חבש
2. גסאן בן האשם קואסמה
שניהם ע"י ב"כ עו"ד נסאר מסיס

המשיבים בעפ"ג 66651-09-19
המערערים בעפ"ג 31280-10-19

פסק דין

שני ערעורים על גזר דינו של בית משפט השלום בירושלים (כב' השופט דב פולוק) מיום 8.9.19 בת"פ

47163-08-15.

כללי

1. המשיבים בעפ"ג 66651-09-19 (המערערים בעפ"ג 31280-10-19) (להלן ולשם הנוחות: "המשיבים") הורשעו על יסוד הודאתם, כדלקמן:

משיב 1 הורשע על יסוד הודאתו בתיק העיקרי ובתיק שצירף (ת"פ 65289-03-17), בעבירות של פגיעה בערך טבע מוגן, איסור החזקת ערך טבע מוגן, איסור סחר בערך טבע מוגן, איסור צייד חיות בר מוגנת ללא רישיון צייד או היתר, איסור צייד בשיטות אסורות (שימוש ברשתות), איסור החזקת חיות בר מוגנת וצייד באזור אסור.

משיב 2 הורשע על יסוד הודאתו בתיק העיקרי ובתיקים שצורפו (ת"פ 65289-03-17 ו - ת"פ 12176-07-17), בעבירות של פגיעה בערך טבע מוגן, איסור החזקת ערך טבע מוגן, איסור סחר בערך טבע מוגן, בשתי עבירות של איסור צייד חיות בר מוגנת ללא רישיון צייד או היתר, בשתי עבירות של איסור צייד בשיטות אסורות (שימוש ברשתות), בשתי

עבירות של איסור החזקת חיית בר מוגנת ועבירה של צייד באזור אסור.

2. משיב 1 נדון ל- 75 ימי מאסר בפועל לריצוי בעבודות שירות; הופעל בחופף מאסר על תנאי בן חודשיים מתיק קודם, כך שסה"כ ירצה המשיב 1 75 ימים בעבודות שירות; הופעלה התחייבות בסך 10,000 ₪ מאותו תיק קודם; כמו כן, הוטלו 6 חודשי מאסר על תנאי, קנס בסך 10,000 ₪ והתחייבות כספית בסך 20,000 ₪.

משיב 2 נדון ל- 60 ימי מאסר בפועל לריצוי בעבודות שירות, 6 חודשי מאסר על תנאי, קנס בסך 10,000 ₪ והתחייבות כספית בסך 20,000 ₪.

3. המשיבים מערערים על חומרת עונשי המאסר והקנסות שהוטלו עליהם ואילו המדינה מערערת על קולת העונשים.

4. ואלה המעשים: בת"פ 47163-08-15 (התיק העיקרי) - ביום 2.7.14 באזור ירושלים, החזיקו המשיבים ברכב, בצוותא, ב- 84 חוחיות, ציפורים שהינן חית בר מוגנת וערך טבע מוגן, בצפיפות רבה, חלקן במצב פיזי ירוד, לאחר שרכשו אותן ביריחו באותו בוקר. החוחיות היו בקופסאות, על חלקן פרסו רשתות, ושאריות של רשת ערפל נמצאה על גופן של החוחיות.

המשיבים צירפו את ת"פ 65289-03-17, לפיו, ביום 16.6.15 עסקו המשיבים בציד חוחיות ברמת הגולן באמצעות רשת ערפל. ברכב שהיה ברשות משיב 2 ושימש את המשיבים באזור הציד, נמצאו 38 חוחיות שניצודו על ידם.

משיב 2 צירף גם את ת"פ 12176-07-17, לפיו, ביום 10.7.16 בשמורת הטבע רמות סירין עסק משיב 2 בציד חוחיות באמצעות רשתות. באזור הציד נמצאו רשת ויתד לתפיסתה, שתי קופסאות ובהן 32 חוחיות. ברכבו נמצאו מזון ציפורים ונוצות חוחית.

טענות הצדדים

5. ב"כ המשיבים הבהיר כי לא יתנגד להחמרת העונשים הצופים פני עתיד שהוטלו על המשיבים, אך עותר להתערב בעונשי המאסר ובקנסות, שלעמדתו חורגים לחומרה מרמת הענישה המקובלת בנסיבות דומות ומחייבים את התערבות ערכאת הערעור. הסנגור טען כי משיב 1 נשוי, אב לשישה ילדים ומשמש מפרנס יחיד למשפחתו. הוא עובד מזה תקופה ארוכה בחברת בניה ומטפל מדי יום באביו הסובל ממחלה. משיב 2 משמש מפרנס יחיד למשפחתו. העבירות נעברו לפני זמן רב, ומאז שני המשיבים השתקמו, הבינו את חומרת מעשיהם ולא נפתחו נגדם תיקים נוספים. לא בכדי הם ביקשו לצרף את התיקים שהיו פתוחים נגדם תוך הודאה ונטילת אחריות מלאה על מעשיהם, והכל לשם פתיחת עתיד חדש. המשיבים הביעו חרטה והודאתם חסכה מזמנו היקר של בית המשפט.

אשר למשיב 1, נטען גם כי שגה בית משפט קמא בהפעילו את המאסר המותנה שעמד לחובתו של המשיב, ולמרות שבא כוחו הקודם של משיב 1 לא התנגד לכך, שכן מדובר בעבירות שונות ולפיכך התנאי אינו חל בעניינו. נטען ללא פירוט כי לא ניתן לגזור גזירה שווה בין יסודות עבירת החזקת בעלי חיים מוגנים לבין החזקת ערך טבע מוגן.

אשר למשיב 2, הוסף כי עברו אינו מכביד וכולל שתי הרשעות קודמות. הראשונה, מסוף שנת 2000 והשניה משנת 2004.

6. המדינה עותרת להורות כי עונשיהם של המשיבים יבוצע בדרך של כליאה ממשית וכי משך המאסר שייגזר עליהם יועמד על לפחות תשעה חודשים. כמו כן עותרת המדינה כי הקנס שהוטל עליהם יוכפל, יוטלו עונשי מאסר מותנים שלא יפחתו משמונה חודשים ויוטלו התחייבויות שהן כפולות מן הקנסות.

ב"כ המדינה טוען כי המשיבים עוסקים על דרך השגרה בביצוע עבירות ציד ועבירות נלוות באופן תכוף ביותר. הם עוסקים דרך קבע בפעילות לא חוקית הפוגעת באופן נרחב בערכי טבע מוגנים תמורת בצע כסף. בנוסף, המשיבים ביצעו את העבירות בצוותא, בנסיבות המעידות על תכנון, לאור הציד הרב, השימוש ברכבים, והחזקת כמויות מסחריות של חוחיות שהינן חיות בר המצויות בסכנת הכחדה. המשיבים החזיקו ב - 154 חוחיות בסך הכל, כמות גדולה מאוד, אפילו במישור המסחרי. המעשים ואופן החזקת החוחיות מעידים על אכזריות ופגיעה בוטה בערכי טבע. נטען כי אינטרס ההרתעה הינו רב משקל הן במישור המעשי והן במישור הכלכלי, ועל כן יש להטיל מאסר ממושך בפועל לריצוי מאחורי סורג ובריה וכן קנסות כבדים. אשר לקנסות, נטען כי הקנסות שהוטלו קלים ובלתי מרתיעים מקום בו מדובר בסחר במאות בעלי חיים מוגנים שהרווח בגינו עולה כדי עשרות אלפי שקלים. נטען כי הודאתם של המשיבים נאמרה מן הפה אל החוץ, כפי שהתרשם גם שירות המבחן, ואין בהם להוות שיקול משמעותי בגזירת הדין. נטען, כי משיב 1 הינו בעל עבר פלילי, הוא הורשע שלוש פעמים והועמד לדין בשני תיקים חדשים. מדובר בעבר משמעותי ויש להחמיר בענישה לגביו. מדברי בית המשפט שנאמרו בתיקו הקודמים עולה כי הוא עוסק בקביעות ובאופן רציף בציד חוחיות החל משנת 1999, ולטענת המדינה לא הפסיק בכך לפחות עד לשנת 2016. משמע, מדובר בלפחות 17 שנים של עיסוק קבוע ורצוף. בעבר כבר הוטל עליו קנס של 8,000 ₪ ומאסר על תנאי בר הפעלה שלא היה בו כדי להרתיעו.

אשר למשיב 2 נטען כי הוא הורשע בעבר פעמיים והועמד לדין בשלושה תיקים נוספים, וכבר הוטל עליו קנס של 8,000 ₪ והתחייבות בסך של 15,000 ₪ שלא הרתיעו כלל. עוד נטען כי בית משפט קמא שגה בכך שנמנע מלשלוח את המשיבים למאסר ממשי ואף הפעיל בחופף את המאסר המותנה ללא נימוק המצדיק זאת. נטען כי הוראת סעיף 58 לחוק עונשין קובעת כי ברירת המחדל במקרה של הפעלת מאסר על תנאי בנוסף לעונש מאסר על העבירה הנוספת היא ריצוי במצטבר, ואילו סעיף 58 סיפא, מאפשר לחפוף את העונשים, כולם או חלקם, מטעמים שיירשמו. במקרה דנן, כאמור, לא נומקה החלטת בית המשפט לחפוף את העונשים. עוד שגה בית משפט קמא בכך שלא קבע מתחמי ענישה נפרדים לכל אישום, שכן מדובר באירועים נפרדים הנפרסים על פני לא פחות משנתיים. טענה נוספת מתייחסת לכך שהענישה אינה תואמת את רף הענישה הנוהג בתחום זה מהשנתיים האחרונות, בה ניכרת מגמה להעלאת הרף הענישתי בתחום של החזקה, סחר וציד חיות בר מוגנות והמדינה הפנתה לדוגמאות מהפסיקה.

תסקירי שירות המבחן

7. מתסקיר שירות המבחן שנערך בעניינו של משיב 1 עולה כי הוא בן 36 שנים, נשוי ואב לשישה ילדים, עובד

עמוד 3

כמנהל בניה באתר בניה. הוצג אישור על מחלת אב. בעברו שלוש הרשעות בעבירות ציד שבוצעו בשנים 2009-2013, כשההרשעה האחרונה הנה משנת 2017. בתיקים אלה נדון למאסרים מותנים, קנסות, התחייבויות ואף הוארך מאסר מותנה מתיק קודם. צוין כי לא נפתחו לו תיקים פליליים נוספים למן שנת 2015. ביחס לעבירות בתיקים נשוא ערעור זה, משיב 1 הודה בביצוען ותיאר כי פעל להשגת רווח כספי. שירות המבחן התרשם כי מתיאוריו של משיב 1 את מעשיו עלו מאפיינים אובססיביים והתמכרותיים. הוא ביטא הבנה מילולית בלבד לחומרת מעשיו אך התקשה להסביר את הרקע להתנהלותו הפלילית לאורך השנים. הומלץ על עונש מוחשי ומרתיע בדרך של עבודות שירות, מאסר מותנה ארוך, קנס, התחייבות כספית וצו מבחן למשך שנה.

8. מתסקיר שירות המבחן שנערך בעניינו של משיב 2 עולה כי הוא בן 52 שנים, נשוי ואב לחמישה ילדים, עובד בחנות חיות, בעל עבר פלילי מהשנים 2000 ו - 2004. לא נפתחו לו תיקים נוספים מאז שנת 2016. הוא הודה בביצוע חלק מהעבירות ותיאר כי פעל במטרה להשיג רווח כספי. כמו כן, גילה הבנה ראשונית ולא עמוקה למשמעות מעשיו וחומרתם. הומלץ על מאסר בעבודות שירות, מאסר מותנה משמעותי, קנס והתחייבות כספית.

דין

9. לזכות המשיבים עומדת הודאתם במיוחס להם, שהביאה לחיסכון בזמן שיפוטי ולייעול ההליכים, האחריות שלקחו על המעשים והבעת חרטה. כמו כן, בכלל השיקולים לקולה נכללים נסיבותיהם האישיות וההשלכות של עונש המאסר, וכן צירוף התיקים והעובדה שלא נפתחו נגדם תיקים נוספים מאז שנת 2016, באופן התומך בהצהרותיהם, שלפיהן שינו את אורח חייהם.

מאידך, לחובת המשיבים נזקפת חומרת העבירות שביצעו ובפרט ריבויין, מכלול התיקים שצירפו המשיבים וכן התיקים הקודמים בהם הורשע משיב 1, מעידים על עיסוק שגרתי בעבירות ציד של חיות בר מוגנת תמורת כסף. בתיקים מושא ערעור זה מדובר בכמות גדולה ביותר של חוחיות שניצודו תוך שימוש בציד רב ובדרך של ביצוע הציד בצוותא ולאורך תקופה, והכל לשם השגת רווחים כלכליים. עוד עולה כי משיב 1 לא הורתע מעונשים חמורים שהוטלו עליו בעבר ושב לצוד חוחיות בתעוזה ובזלזול בוטה בשלטון החוק. מתסקירי שירות המבחן שנערכו בעניינם עולה כי המשיבים אינם מפנימים את חומרת מעשיהם או את האכזריות שבהם. בנסיבות אלה רב משקלו של אינטרס ההרתעה ויש לתת לו ביטוי בענישה מחמירה המוקיעה את המעשים. מאחר שמדובר בערכאת ערעור, שאינה נוהגת למצות את הדין, ערעור המדינה מתקבל באופן שעונש המאסר שירצה משיב 1 בעבודות שירות, יעמוד על 5 חודשים ומשיב 2 ירצה 6 חודשי מאסר בעבודות שירות. יוער, לגבי הטענה של הפעלת המאסר המותנה לענין משיב 1, כי, בכל מקרה מדובר בהפעלה בחופף.

המשיבים יתייצבו לריצוי עונש המאסר ביום 16/8/20, כאמור בחוות דעתו של הממונה על עבודות שירות.

ניתן היום, יז' בסיון, התש"פ, 9 ביוני, 2020, במעמד ב"כ המערער, ב"כ המשיבים והמשיבים בעצמם.

